

Psicologia de la Salut: Fonaments

Codi: 102592

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2502443 Psicologia	OT	4	1

La metodologia docent i l'avaluació proposades a la guia poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Professor/a de contacte

Nom: Antoni Font Guiteras

Correu electrònic: Antonio.Font@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: No

Altres indicacions sobre les llengües

Per defecte, les classes son en català, excepte si hi ha alumnes que no l'entenen. Gran part del material Power Point, i els examens escrits, son en castellà.

Equip docent

Ana Fernandez Sanchez

Gemma Peralta Perez

Prerequisits

Cap

Objectius

Aquesta assignatura és prescriptiva per a la menció en Psicologia de la Salut. En ella, l'estudiant adquireix una perspectiva general i introductòria en relació a aquest àmbit del coneixement científic. Els objectius formatius són els següents:

- Delimitar conceptualment la Psicologia de la Salut.
- Entendre els conceptes de salut i malaltia des d'una perspectiva biopsicosocial.
- Aprendre a identificar els diferents tipus de determinants de la salut, especialment els de caire ambiental, conductual i cognitiu.
- Adquirir un coneixement bàsic envers el perfil professional de salut.

Competències

- Analitzar les demandes i les necessitats de persones, grups o organitzacions en diferents contextos.
- Analitzar textos científics escrits en llengua anglesa.
- Dominar les estratègies i les tècniques per involucrar en la intervenció les persones destinatàries.

- Obtenir i organitzar informació rellevant per al servei sol·licitat.
- Reconèixer el codi deontològic i actuar de manera ètica.
- Reconèixer els determinants i els factors de risc per a la salut, i també la interacció entre la persona i el seu entorn físic i social.
- Reconèixer les limitacions pròpies i de la disciplina, en els diferents àmbits de la pràctica professional.
- Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar textos científics escrits en llengua anglesa.
2. Aplicar el diagnòstic psicosocial de problemes de salut.
3. Definir el lèxic propi de la matèria.
4. Descriure els models i les aportacions de les perspectives biomèdica i biopsicosocial per a la comprensió de la salut.
5. Diferenciar les implicacions psicosocials dels principals problemes de salut, els seus determinants, les seves tendències epidemiològiques i el seu pronòstic.
6. Distingir els diferents àmbits aplicats de l'avaluació i la intervenció psicològica en problemes de salut.
7. Identificar els principals determinants psicològics que afecten el desenvolupament de problemes de salut i el procés per a fer-hi front.
8. Identificar necessitats d'intervenció en problemes de salut en diferents contextos aplicats.
9. Reconèixer el codi deontològic i actuar de manera ètica.
10. Reconèixer els principals determinants que afecten l'adhesió al seguiment de prescripcions terapèutiques en diferents problemes de salut.
11. Reconèixer les limitacions pròpies i de la disciplina, en els diferents àmbits de la pràctica professional.
12. Utilitzar les diferents tecnologies de la informació i de la comunicació amb finalitats diverses.
13. Utilitzar les principals fonts documentals en l'àmbit de la salut.
14. Valorar les limitacions pràctiques i ètiques del propi camp aplicat.

Continguts

1. Introducció a la Psicologia de la salut
 - Models de salut i malaltia.
 - La disciplina de la Psicologia de la Salut. Camps i disciplines afins.
 - Àmbits d'actuació i desenvolupament professional.
 - Fonts documentals en psicologia de la salut.
2. Estrès i Salut
 - Concepte d'estrès. Aspectes cognitius, motors i fisiològics.
 - Efectes de l'estrès en la salut i el benestar.
 - Estils i estratègies d'afrontament.
 - Tècniques de control de l'estrès.
3. Adhesió als tractaments
 - Epidemiologia: L'adhesió a malalties concretes
 - Concepte i models
 - Factors associats.
 - Intervencions.
4. Conducta i salut
 - Determinants de la salut.
 - Estil de vida relacionat amb la salut.
 - Conductes de risc i conductes saludables.
 - Models teòrics i canvi de conducta.
5. Prevenció i promoció de la salut: Models explicatius i metodologies de treball pràctic
 - Models contextuals.
 - Models Psicosocials.

- Integració dels models socio-cognitius.
- Aplicacions pràctiques dels models: exemples de prevenció i promoció de la salut.

6. Malalties cròniques

- Concepte, característiques i principals malalties cròniques.
- Objectius de treball en les malalties cròniques
- La qualitat de vida: nivells i factors moduladors.
- Intervencions psicològiques: Nivells, formats, continguts, efectes. Aportacions des de la Psicologia Positiva.

Metodologia

Metodologia docent basada fonamentalment en classes magistrals amb suport de TICs i seminaris.

Als seminaris les activitats seran:

- Debatre lectures relacionades, sota la base d'un guió de discussió elaborat prèviament i orientat a que els i les estudiants presentin síntesis crítiques d'articles científics vinculats amb la temàtica de l'assignatura.
- Aprofundiment en temes tractats a l'assignatura: anàlisi de material sobre temes de salut, anàlisi de determinants de conductes de salut, elaboració i anàlisi d'instruments d'avaluació, etc.
- Activitats participatives en petits grups de treball dinàmic, amb metodologia de "role-playing" i feedback immediat de les aportacions individuals a cada proposta d'activitat pràctica.

Nota: La metodologia docent i l'avaluació proposades poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries. L'equip docent detallarà a través de l'aula moodle o el mitjà de comunicació habitual el format presencial o virtual/on-line de les diferents activitats dirigides i d'avaluació, tenint en compte les indicacions de la facultat en funció del que permeti la situació sanitària".

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals amb suport de TICs i activitats amb el grup sencer	24	0,96	3, 4, 5, 6, 7, 8, 11
Seminaris dinàmics d'anàlisi, aplicacions, simulacions/"role-playing" i debats	12	0,48	1, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 14
Tipus: Supervisades			
Suport a la realització dels informes	15	0,6	3, 5, 7, 8, 12, 13
Tipus: Autònomes			
Elaboració d'informes	22,5	0,9	3, 5, 7, 8, 11, 12, 13
Estudi	50	2	1, 3, 4, 5, 6, 7, 12, 13
Lectures	22,5	0,9	1, 3, 4, 6, 7, 12, 13

Avaluació

Es faran dos exàmens parcials, cadascun dels quals valdrà un 35% per la qualificació final. S'afegiran les notes obtingudes en dos blocs d'informes de activitat relacionada amb les seminaris, cadascun dels quals comptarà un 15% sobre el total de la qualificació final.

La mitjana de qualificacions dels dos exàmens parcials (evidències 2 i 4) ha de ser igual o superior a 5 per aprovar l'assignatura (en escala de 0 a 10). Es a dir, s'han d'obtenir un mínim de 3,5 punts en la suma d'evidències 2 i 4.

En total s'ofereixen als estudiants 4 evidències d'aprenentatge, que sumen 10 punts:

Evidència 1: Informe/s escrits (individuals o en grup) d'activitats relacionades amb els seminaris 1,2 i 3: 1,5 punts

Evidència 2: Prova escrita dels àmbits 1, 2 i 3 del temari: 3,5 punts

Evidència 3: Informe/s escrits (individuals o en grup) d'activitats relacionades amb els seminaris 4, 5 i 6: 1,5 punts

Evidència 4: Prova escrita dels àmbits 4, 5 i 6 del temari: 3,5 punts.

Els informes de les evidències 1 i 3 s'entreguen/presenten per Moodle. EV1: Entrega final: Abans de l'inici del primer període avaluatiu. EV3: Entrega final: Abans de l'inici del segon període avaluatiu.

Les evidències 2 i 4 son proves escrites presencials (examens tipus Test). EV2: Durant el primer període avaluatiu. EV4: Durant el segon període avaluatiu.

La nota final és la suma de les quatre evidències. No hi ha cap prova per millorar cap nota de les evidències.

La assignatura es considera superada si s'obtenen 5 o més punts en la suma de les 4 evidències, sempre i quan s'hagin obtingut 3,4 punts o més en la suma de les evidències 2 i 4. En cas de no assolir aquests requisits, la nota màxima a consignar a l'expedient acadèmic serà de 4.9 punts

Un/a estudiant que hagi lliurat evidències d'aprenentatge amb un pes igual o superior a 4 punts (40%) obtindrà una nota a l'acta diferent a "no evaluable".

Recuperació

S'han de complir tots els següents criteris per poder anar a recuperació:

- a) Haver obtingut entre 3.5 i menys de 5 punts en l'avaluació continuada
- b) El pes de les evidències a les que la persona s'ha presentat al llarg del curs ha de ser del 66,7 % o més.

Característiques de la prova de recuperació:

La recuperació és final.

Consistirà en tornar a realitzar les evidències Ev2 i/o Ev4, amb les mateixes característiques i criteris de correcció inicials.

Es guardarà la nota de l'avaluació de les evidències Ev1 i Ev3, però no es podran repetir ni fer de nou, cas de no haver-les presentat per l'avaluació, donat que son evidències de seminari presencial.

La recuperació es realitzarà en el període previst per a recuperacions, el dia i hora que determini la Facultat.

No es preveu que l'alumnat de 2^a o posterior matrícula s'avalui mitjançant una única prova de síntesi no recuperable.

A l'enllaç <https://www.uab.cat/web/estudiar/graus/graus/avaluacions-1345722525858.html> trobareu els criteris d'avaluació de la Facultat

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Ev1 Informe 1	15	0	0	1, 3, 7, 9, 12, 13, 14
Ev2 Examen 1. Prova escrita d'elecció múltiple	35	2	0,08	3, 4, 5, 6, 7, 8, 11
Ev3 Informe 2	15	0	0	1, 2, 3, 7, 9, 12, 13, 14
Ev4 Examen 2. Prova escrita d'elecció múltiple	35	2	0,08	3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11

Bibliografia

Fundamental:

Asociación Lationamericana de Psicología de la Salud: <http://www.alapsa.org/v2/web/>

Perez, M. et al. (2006). Guia de tratamientos psicológicos eficaces II. Psicología de la Salud. Madrid. Pirámide.

Perfil profesional del psicólogo clínico y de la salud: <http://www.cop.es/perfiles/contenido/clinica.htm>

Sociedad Española de Psicología Clínica y de la Salud: <http://www.sepcys.org/>

TAYLOR, S. (2007). Psicología de la Salud. Madrid: McGraw-Hill

Complementaria:

Academy of Psychosomatic Medicine: <http://www.apm.org/>

APA Division 38 (Health Psychology): <http://www.health-psych.org/>

European Health Psychology Society: <http://www.ehps.net/>

OGDEN, J. (2007). Essential readings in health psychology. Berkshire, UK: Open University Press

Society of Behavioural Medicine: <http://sbm.org/>